Ao. 1809. No. 39.

OMMELANDER COURANT.

Dingsdag den 16 *van Bloeimaand.*

TURKYE.

KONSTANTINOPEL *den* 25 *van Lentemaand.* De Fransche zaakgelastigde, de heer van Mauburg, presenteerde de twee Russische officieren, welke wegens de geopende vredes-onderhandelingen te Jassy, aan den Divan waren afgezonden. Men verneemt nu, dat de terugzending van den Engelschen gezant Adair, en de afstand van de vorstendommen Moldavie en Wallachye — die van de Russische zyde als een basis van de onderhandelingen gevraagd worden — van de hand is gewezen; zynde zy, op dit narigt, oogenblikkyk weder naar Bucharest terug gereisd.

Toen zy vertrokken waren, werd er een algemeene Religie-oorlog tegen Rusland geproclameerd, en dienvolgende orders aan de op de grenzen staande troepen afgevaardigd. Men maakt hier groote aanstallen tot verdediging, en men twyfelt niet, of wy zullen eerstdaags van krygs-bewegingen horen.

De heer Adair heeft, op den 12, en op den 22 dezer, by den Kaimakan en den Grooten-heer, zyne plechtige audiëntie gehad.

Uit WALLACHYEN *den* 10 *van Grasmaand.* Nadat de Groote-heer, door eenen Hatti-scheriff, op nieuw aan Rusland den oorlog verklaart heeft, is bereids een Russisch corps boven Widdin over den Donau gegaan, om zich met eene Servische armee van 40,000 man te verenigen. Ook zyn de Rusten reeds verscheidene Turksche koopvaardyschepen, op den Donau, in de handen gevallen, wiens waarde op meer dan een half millioen wordt geschat.

RUSLAND.

PETERSBURG *den* 22 *van Grasmaand.* Gister heeft de Fransche ambassadeur, aan Z. Maj. onzen Souverain, vier buitengemeen schoone tygaarden gepresenteerd; zynde een geschenk van Z. Maj. den Keizer van Frankryk.

DUITSCHLAND.

BAMBERG *den* 27 *van Grasmaand.* De aartshertog Karel heeft het overschot van zyn leger, hetwelk te Regensburg geslagen is, te Swarzenveld, op de Naab, vier uren van Amberg, verzameld; zyne stelling strekt zich uit in het gedeelte van den Opper Palts, hetwelk aan Bohemen grenst. Een corps Oostenrykers schyne in de bosschen, omstreeks Neurenberg, verdwaald te zyn; maar men verwacht hunzelfs op de stelling van Swarzenveld te zien terugkeeren.

Uit BOHEMEN *den* 1 *van Bloeimaand.* De aartshertog Karel is, over Champ, naar Budweis gemarcheerd, om zich van daar naar de streken van Linz, of nog oostelyker naar den Donau te begeven. De generaal Hiller, zou met het 5de en 6de naamlyke corps, langs een' anderen weg, dezelfde rigting neme. De reserven zyn overal opgeroepen, als ook de Hongaarsche insurrectie-manne.

FRANKFORT *den* 1 *van Bloeimaand.* Men verzekert dat de hertog van Valmy (Kellerman) weldra zyn hoofdkwartier te Hanau opslaan, en eene reserve-armee van veertig duizend man opsigten zal.

Het detachement troepen van den vorst Primaat, dat by de opluiten van Westfalen naar Butzbach vertrokken was, is gisteren terug gekomen.

Men verneemt, dat de armee, onder bevel van Z. H. den prins van Ponte-Corvo, naar Regensburg op marsch is.

HAMBURG *den* 9 *van Bloeimaand.* In een onzer nieuwspapieren vindt men, dat door het Engelsch gouvernement, ten opzigte van het bevel van blokkade, in dato den 11 van Slagtmaand 1807, een nadere order in dato den 26 van Grasmaand 1809 is vastgesteld, van den volgenden inhoud:

„Alzoo Z. Maj. by deszelfs order in den raad van den 11 van Slagtmaand 1807, goedgevonden heeft, om redenen daarin vermeld, te bevelen, dat alle de havens en plaatsen van Frankryk en derzelfs geallieerden, of van eenig ander land in oorlog met Z. Maj., en alle andere havens of plaatsen, in Europa, uit welke, offschoon niet in oorlog met Z. Maj., de Britsche vlag is uitgesloten, en alle havens of plaatsen, in de koloniën behoorende aan Z. Maj. vyanden, ten aanzien van den handel en scheepvaart, voortaan aan dezelfde bepalingen zoude zyn onderworpen zyn, als of dezelve op het strengst en naauwst geblokkeerd waren, en alzoo te verbieden: allen handel in artikelen, voortbrengselen of manufacturen, zynde van gezegde landen en koloniën, en alzoo Z. Maj., nogthans begeerig geweest zynde, om zoodanige landen, welke met Z. Maj. verbonden of in vriendschap waren, niet aan grooter ongelegenheid te onderwerpen, dan volstrekt onvermydelyk was, om Z. Maj regtmatig besluit, om de oogmerken zyner vyanden tegen te gaan, in werking te brengen, zekere uitzonderingen en verzachtingen deed maken, uitgedrukt in de gezegde order van den 11 van Slagtmaand, en in verscheidene volgende orders van den 25 van Slagtmaand, tot opheldering van bovengemelde order van den 11 van Slagtmaand en den 18 van Wintermaand 1807, en den 30 van Lentemaand 1808. En alzoo, ingevolge van verscheiden gebeurenissen, welke na den datum van eergemelde orders, ten aanzien der betrekkingen tusschen Groobrittannien en het grondgebied van andere mogendheden hebben plaats gehad, is het noodzaaklyk, dat verscheiden gedeeltens en bepalingen van gezegde orders worden veranderd of herroepen. — Z. Maj. heeft het daarom behaagd, op en met het advys van zynen geheimen raad, te herroepen en te vernietigen, de gezegde orders, met uitzondering als hier na wordt gemeld; en worden dienvolgens by dezen zoo veel van de gezegde orders, met uitzondering als gezegd is, herroepen. En heeft het Z. Maj. behaagd, op en met het advys van zynen geheimen raad, te bevelen, en wordt by dezen bevolen, dat alle havens en plaatsen, zoo ver ten noorden als de rivier de Ems ingesloten, onder de regeering zich noemende het koningryk Holland, en alle havens en plaatsen onder de regeering van Frankryk; benevens de koloniën, volkplantingen en vastigheden in het bezit van die respective gouvernementen, en alle de havens en plaatsen in het noordelyk gedeelte van Italie, te rekenen van de havens van Orbitello en Pesaro ingesloten, by voortduring zullen onderworpen zyn aan dezelfde bepalingen, ten aanzien van den handel en scheepvaart, zonder eenige uitzondering, als of dezelve werkelyk door Z. Maj. zeemagt, op het strengst en naauwst geblokkeerd waren; en dat alle schepen handelende van of naar de gezegde landen en koloniën, volkplantingen of vastigheden, met alle de aan boord zynde goederen en koopmanschappen, aan de neemers als prys zullen worden toegewezen. En heeft Z. Maj. al verders goedgevonden te bevelen, en wordt by dezen bevolen, dat deze order in werking zal komen van den dag af dat dezelve zal uitgevaardigd, ten aanzien van alle schepen, met derzelver ladingen, welke na dien dag mogten genomen worden op zoodanige reizen, welke door deze order gewettigd worden, offschoon zoodanige reizen by derzelver aanvang, onwettig en volgens de gezegde vroegere orders verboden waren, en zullen dienvolgens zoodanige schepen, ongebragt zynde, onthaagen worden; en ten aanzien van alle schepen, met derzelver ladingen, genomen wordende op reizen, welke by de uitzonderingen van bovengemelde orders geoorloofd waren, doch die by de voorzieningen van deze order niet geoorloofd zyn, behaagd het Z. Maj. te bevelen, en wordt by deze bevolen, dat zoodanige schepen aan geene condemnatie zullen onderworpen zyn, ten zy dezelve vóór de neeming werkelyk kennis gedragen hebben van de tegenwoordige order; of geen kennis dragende, na verloop van gelyke tydvakken, na den datum dezer order, als tot het verkrygen van kennis genoegzaam geoordeeld zyn, in de orders van den 25 van Slagtmaand 1807 en den 18 van Bloeimaand 1808, voor de onderscheiden plaatsen en breedten, daarin omschreven. En zullen de lords commissarissen van Z. Maj. trésorie, Z. Maj. secretarissen van staat, lords-commissarissen van de admiraliteit, de regter van het hooge admiraliteits-hof, en de regters van de onder-admiraliteits-hoven, ten dezen einde de noodige maatregelen nemen, ieder voor zoo veel hem aangaat."

„STEPH COTTRELL."

De tyd ter verkryging van kennisse dezer order, als genoegzaam bepaald, is voor de havens, benoorden Amsterdam, tot den 26 van Bloeimaand, voor die van Amsterdam tot Heysant, tot den 19 dito, en voor die van Heysant tot Kaap Finisterre, tot den 28 dito.

FRANKRYK.

BAIJONNE *den* 30 *van Grasmaand.* Volgens een brief uit Madrid, die, dezen dag, by eene buitengewone gelegenheid is aangekomen, zoude de hertog van Dalmatie, Oporto stormenderhand hebben ingenomen, en het garnisoen van die stad, zoude over de kling zyn gejaagt, om dat hetzelve twee Fransche parlementairen, die door den hertog van Dalmatie waren afgezonden, had vermoord.

STRAATSBURG *den* 3 *van Bloeimaand.* Brieven uit het hoofdkwartier van Burgshausen, gedagteekend van den 29sten van Lentemaand ll., en waarvan men de echtheid kan verzekeren, melden, dat Z. Maj. de Keizer Napoleon, welvarend is, en zich, aan het hoofd zyns legers, op Braunau heeft gevoegt. Het herstellen der bruggen over de Inn, heeft gedurende eenige dagen, den marsch van het leger vertraagd. Thans moet hetzelve geheel in Braunau zyn.

PARYS, *den* 7 *van Bloeimaand.* Het was op den 24 van Grasmaand, dat de Oostenrykers, op vyf punten in het hertogdom Warschau, zyn gerukt, te weten, te Czeladz, Benczin, Slewerz, Plawkow en Pilica.

Tydingen uit Zwitzerland melden, dat de Oostenrykschè generaal Chasteller, die in Duitsch Tyrol het bevel voert, zyn hoofdkwartier te Lofaruck heeft, en dat de Oostenrykers óók meester zyn van Brixen, ja zelfs, volgens het zeggen van sommigen, van Botzen. Men weet nog niet, of zy, zoo als vele dagbladen zulks hadden aangekondigd, ook te Feldkirch zyn.

Volgens andere tydingen uit Zwitzerland, hebben de Oostenrykers het beleg voor Capo d'istria [in het Venetiaansche Istrien] gelagen, de Engelschen bombarderen deze stad van den zeekant.

PARYS, *den* 8 *van Bloeimaand.* De moniteur van heden bevat het 4de bulletin uit het hoofdkwartier te Brauhau, gedateerd van den 1 dezer, hoofdzakelyk luidende als volgt:

„De bisschop en voornaamste ingezetenen van Salzburg, zyn naar het hoofdkwartier van Z. Maj. te Burghausen vertrokken, om Hoogstdeszelfs gunst voor hun land afteverneken. Z. Maj. heeft hun de verzekering gegeven, dat zy himmer onder de regering der Oostenrykers zullen terug komen, als mede dat Z. Maj. de noodige maatregelen zal nemen, dat de 4 bataillons landweer, welke die provincie geleverd heeft, terug komen. Den 1 dezer vertrok het groote hoofdkwartier naar Ried. Men heeft te Braunau 200,000 rations beschuit en 6000 zakken haver gevonden. De generaal Oudinot heeft by Altheim een bataillon, sterk 1000 man, gevangen gemaakt. Hetzelve was zonder kavallerie en artillerie. Op het aanrukken van onze troepen, begon hetzelve vuur uit het kleyn geweer te maken, maar van alle kanten door de kavallerie omsingeld, leide het de wapenen neder."

Berigten van den 5 en 7 dezer, door middel van de telegraaph, uit Italie ontvangen, melden dat de Vice-Koning, de Oostenrykschè armee vervolgt, die zich met spoed terug trekt. Den 4, was het hoofdkwartier van den Vice-Koning, weder te Treviso.

De onderscheidene leger-corpsen van de Fransche armee in Duitschland, staan onder de bevelen van de maarschalken Massena (hertog van Rivoli,) Lannes (hertog van Montebello), Bernadotte (prins van Ponte-Corvo), Levebvre (hertog van Dantzig), en Davoust (hertog van Auerstadt), terwyl de Keizer het geheel bestiert. De generaal Oudinot beveelt het schoone corps van reserve. De Beijersche armee wordt gecommandeert door den Kroonprins van Beijeren; de armee van Italie door den generaal Macdonald, onder den Vice-Koning van Italie.

PARYS *den* 9 *van Bloeimaand.* Z. Maj. de Keizer Napoleon, heeft op den brief, den 15 van Lentemaand ll., door den landamman van Zwitserland, aan Hoogstdenzelven geschreven, over de neutraliteit van dat land, geantwoord, dat hy verlangde dat deze neutraliteit gehandhaafd werd, weshalven de eerste burgemeester, de heer Reinhard, benoemd is, om als buitengewoon minister, zich naar het hoofdkwartier te begeven, om Z. Maj. te verzoeken van te verklaren hoedanige maatregelen by wil, dat het vryzydige Zwitserland in dezen oorlog neme.

Ingevolge autorisatie, en onder nadere approbatie van Zyne Excellentie den MINISTER VICE-PRESIDENT van den STAATS-RAAD, gecharqeert met de Directie van Artillerie en Genie, B. H. van SCHALLERN, publiek aan de minstdoende aanbesteden:

Het doen van Herstellingen aan de Bruggen en Dooren en eenig verdy Timmerwerk te Coevorden.

Waarvan de besteedinge geschieden zal op Donderdag den 25 van Bloeimaand 1809, des avonts precies te 8 uren, ten wel ter zaake Logement in de Brugge staat alhier, publiek by Stryk- en Beker achterdagen te vooren, by den aanwezenden Kapitein en Districts Commandant geteekend. Lit. B. No. 16., zoo door Zuiden in de Brugge staande REEREN REBEUZANGE, zynde een der aanwaardenste, benevens de HUIZINGE, STAL en WAGENHUIS, digt by de Palmslagerwoning, avonds telkens des uren, tot huizes van de Kaiserin Aziatische Compagnie aldaar, Heeren Bouwlieden in de Bilietten en Koopcondition aanschryven. Om op den eersten November 1809 te aanvaarden; breder in de Billetten en Koopcondition te vernemen zyn.

De Secretaris E. HOKKEMA te *Dokkum*, en de Procureur-Fiscaal T. S. STEPHANY te *Harlingen*, gedenken aan de meestbiedende publiek by Strykgeld te Verkoopen:

Een hechte, starke en welbehaalde WINDWEINIG tyds met twee nieuwe Roeden, verbeterd, (de *BORDER MOOLEN* genaamd) staande op de stadsvesten te *Harlingen*; om dadelyk na de finale Palmslag te aanvaarden; benevens de HUIZINGE, STAL en WAGENHUIS, digt by de Moolen staande.

Wie gadinge maakt, komt op *Woensdag* den 24sten en 25sten van Bloeimaand by de Schryvinge en Verkoopinge, en op den 26sten Zomermaand 1809, by de finale Palmslagerwoning, ten huize van de Kaiserin Azia. tische Compagnie aldaar, Heeren Bouwlieden in de Billetten en Koopcondition te vernemen zyn.

Op den 17de en 18den van Bloeimaand, des voormiddags om elf uren, in 't *Ryks Huis* uitdaat; kunnende het Beste achterdagen te vooren, by den aanwezenden *Kapitein* en *Districts Commandant* geteekend. Lit. B. No. 16., zoo door Zuiden in de Brugge staande REEREN REBEUZANGE, zynde een der aanwaardenste, benevens de HUIZINGE, STAL en WAGENHUIS, digt by de Palmslagerwoning, ten huize van de Kaiserin Aziatische Compagnie aldaar, Heeren Bouwlieden in de Billetten en Koopcondition te vernemen zyn.

Met Consent van den Heer *REGTER* van GEERTS, op het *Balwerk* by *Appingedam*, op *Vryday* den 19 van Bloeimaand 1809, 's namiddags te één uur, op ordinaire Boelregts-conditien laten uitmynen: Plus min. 70 à 80 KORVEN met EYEN. Iemands gading zynde, komt op tyd en plaats voorgemeld

Vervolg van het VERSLAG, *omtrent de oorzaken van den tegenwoordigen oorlog, door Z. E. den minister van binnenlandsche betrekkingen, op last van Keizer Napoleon, op den 16 van Grasmaand, aan den Senaat voorgelegd.* (Zie onze voorige, onder 't art. Amsterdam.)

Dan, niettegenstaande den vredelievenden toon, welke in de voorstaande nota en brief van den graaf *van Metternich* heerschte, schynt Keizer *Napoleon* te dier tyde reeds gezien en voorspeld te hebben, dat de kwaadwilligen de gemelde organisatie der Oostenrykschc magt, tot een middel zouden doen dienen, om den oorlog voordtebrengen. Z. Maj.; van Hoogstdeszelfs reis uit het zuiden van Frankryk teruggekomen zynde, en des anderen daags, op den 15 van Hooimaand 1808, aan het diplomatiek ligchaam gehoor gevende, sprak toen reeds, in het langdurig onderhoud met den graaf *van Metternich*, de volgende merkwaardige woorden.

„ Oostenryk wil ons óf den oorlog aandoen, zeide de Keizer, óf herzelve wil ons vrees aanjagen. De heer *van Metternich* betuigde de vredelievende gezindheden van zyn bestuur. Indien dat zoo is; waartoe dan uwe ontzegchelyke toebereidselen? Zy zyn alleen tot verdediging, antwoordde de heer *van Metternich*. Maar wie valt u aan, om op die wyze op uwe verdediging bedacht te zyn? Wie bedreigt u, om u te doen denken, dat gy zoo haast zult aangevallen worden? Is alles, rondom u, niet in rust? Is er, sints den vrede van Presburg, tusschen u en my het minste verschil geweest? Heb ik eenige voor u ontrustende maatregel gedaan? Zyn alle onze betrekkingen niet zeer vriendschappelyk geweest? En echter hebt gy eensklaps een kreet van onrust aangeheven; gy hebt uwe geheele bevolking in beweging gesteld; uwe prinsen hebben uwe provintien doorloopen; uwe proclamatien, uwe maatregelen zyn dezelfde geweest als die, welke gy gebruikte toen ik te Leoben was. Zoo dit alles slechts eene nieuwe organisatie ware geweest, zoudt gy dezelve langzamer, met mindere kosten, minder geweld, en zonder inwendig eene wonderbaarlyke gisting, en uitwendig eene zoo levendige ongerustheid te baren, hebben uitgevoerd: maar uwe maatregelen zyn niet enkel die van verdediging; gy voegt by ieder uwer regimenten eene magt van 1300 man; uwe landweer zal u 400,000 mannen, waarover gy kunt beschikken, opleveren; deze mannen zyn in regimenten gebragt en geoefend; een gedeelte daarvan is gekleed; uwe vestingen zyn met voorraad voorzien; met één woord, het geen voor my een zeker kenmerk is van eenen oorlog, waarop men zich voorbereidt, bestaat daarin, dat gy paarden hebt doen aankoopen; gy bezit tegenwoordig 14,000 artillerie paarden; in den boezem des vredens maakt men zulke buitensporige onkosten niet. Deze onkosten worden nog vermeerderd, met het geen uwe krygsorganisatie kost. De manschap, die gy oefent, wordt door u met geld schadeloos gesteld; gy kleed er een gedeelte van; gy hebt hen wapenen verschaft: niets van dat alles geschiedt zonder zeer groote kosten; en echter bekent gy zelf den slechten staat van uwe geldmiddelen; uw wissel-cours, die reeds zoo lang was, is nog lager gevallen; de bewerkingen van uwen koophandel hebben er onder geleden: zoude het dan zonder doel zyn, dat gy alle deze ongemakken gebraveerd hebt?"

„ Zegt niet, dat gy genoodzaakt geweest zyt, op uwe veiligheid bedacht te zyn. Bekent, dat alle onze betrekkingen vriendschappelyk zyn geweest; gy weet, dat ik u niets vraag, dat ik niets van u begeer, en zelfs, dat ik het bezie, als zeer noodig voor het stelsel van Europa, en de belangen van Frankryk. Ik heb myne troepen doen legeren, om haar in tucht en in beweging te houden; zy legeren niet in Frankryk, om dat zulks te kostbaar is; zy legeren in een vreemd land, waar zulks minder duur is. Myne legerkampen zyn verspreid; geene dreigde u. Ik zoude geene legerkampen hebben doen betrekken, indien ik voornemens tegen u had; in de uitspoorigheid myner gerustheid, heb ik de vestingen van Silesie ontmanteld. Zeker! ik zoude geene legerplaatsen hebben gehad, indien ik had kunnen voorzien, dat die u moesten verontrusten; een enkel woord van u, ware voldoende geweest, om die te doen ontbinden; nog ben ik gereed; die alleen te doen gaan, zoo zulks voor uwe gerustheid noodzakelyk is."

„ De heer *van Metternich* opgemerkt hebbende, dat men in Oostenryk geens beweging van troepen had gemaakt, heeft de Keizer geantwoord: gy bedriegt u, gy hebt uwe troepen uit de plaatsen, waar zy het onkostbaarst konden zyn, doen terug trekken; gy hebt ze in Krakau te zamen getrokken; gy zyt des noods in staat Silesie te bedreigen. Uwe armee is geheel vereenigd en heeft eene militaire stelling genomen. Intusschen, wat wilt gy? Wilt gy my bang maken? Daarin zult gy niet slagen. Gelooft gy, dat de omstandigheden gunstig voor u zyn? Gy bedriegt u. Myne staatkunde ligt voor u bloot, om dat zy eerlyk is, en om dat ik het gevoel myner krachten bezit. Ik zal 100,000 man uit myne troepen van Duitschland trekken, om dezelve naar Spanje te zenden, en nog zal ik tegen u berekend zyn. Gy wapent, ik zal wapenen; ik zal, zoo zulks moet zyn, 300,000 man ligten. Gy zult geene Mogendheid op het vaste land voor u hebben; de Keizer der Rusten, ik durf u zulks bynu in zynen naam verklaren, zal u noopen u stil te houden. Reeds is hy weinig voldaan over uwe betrekkingen met de Serviërs, en hy kan even als ik, zich door uwe roebereidselen bedreigd oordeelen; hy weet, dat gy vindagten op Turkye hebt. Gy wilt, dat ook ik die zoude hebben; ik verklaar u, dat zulks valsch is, en dat ik niets, noch van Gallicie noch van Turkye begeer."

Desniettegenstaande wil uw Keizer den oorlog niet. Ik geloof zulks! Ik reken op het woord, hetwelk hy my, by onze te zamenkomst heeft gegeven. Hy kan geene vraakgevoelens jegens my koesteren. Ik heb zyne hoofdstad bezet gehad, ik was in het grootste gedeelte zyner provintien; alles is hem teruggegeven. Ik heb zelfs Venetie niet bewaard, dan alleen om minder redenen van tweedragt, mindere voorwendsels van oorlog overtelaten. Gelooft gy, dat de verwinnaar der Fransche legers, byaldien hy meester van Parys geweest ware, met die gematigdheid zoude gehandeld hebben? Neen! uw Keizer wil den oorlog niet; uw bestuur wil denzelven niet; de uitstekendste mannen van uwe Monarchie willen dien niet, en echter is de beweging, die gy veroorzaakt hebt, zoodanig, dat de oorlog plaats zal hebben, myns en uw's ondanks; gy hebt doen gelooven, dat ik u provintien vraag, en uw volk, gedreven door eene nationale en edelmoedige aandrift, welke ik verre ben van te mispryzen, is verontwaardigd geworden; het heeft zich aan buitensporigheden overgegeven; het is tot de wapenen geloopen. Gy hebt eene proclamatie uitgevaardigd met verbod om van oorlog te spreken; maar die proclamatie was onwis; men heeft gedacht, dat die door de staatkunde was voorgeschreven, en dewyl uwe maatregelen tegen uwe proclamatie streden, heeft men uwe maatregelen geloofd, en geenszins uwe proclamatie. Van daar de hoon, door een hoop van uwe nieuwe landweer, mynen consul te Trieste aangedaan; van daar de moord van drie myner postboden, die zich naar Dalmatie begaven. Nog dergelyke beledigingen meer, en de oorlog is onvermydelyk; want dooden kan men ons, maar geenszins straffeloos beledigen. Zoo is het, dat de bewerkers der troebelen van geheel Europa, zonder ophouden den oorlog aanstoken; zoo is het, dat zy den oorlog hebben verwekt door den hoon, den generaal *Bernadotte* aangedaan. Byzondere lagen slepen u daar heen, waar gy niet wilt zyn. De Engelschen en hunne aanhangers geven u alle die valsche maarregelen op. Reeds verheugen zy zich met de hoop, om op nieuw Europa in vlam te zien; hunne actien hebben 50 ten honderd gewonnen door de beweging, die gy aan Europa hebt medegedeeld. Zy zyn het die ik er mede beschuldig; zy zyn het, die bewerken, dat geen Franschman, tot in de haden van Bohemen kon doordringen, zonder aldaar gehoond te worden."

„ Hoe kunt gy die losbandigheid dulden? Geeft men u in Frankryk dergelyke voorbeelden? Worden uwe consuls, uwe reizigers niet wel onthaald en geëerbiedigd? De minste belediging, die hen werd aangedaan, soude op eene voorbeeldelooze wyze gestraft worden. Ik verhaal het u, gy zyt medegesleept, en zulks uws ondanks, de gisting van 't volk, welke onvoorzigtiglyk is opgewekt, de intrigues van de Engelschgezinden en van eenige leden van eene ridderorder, die by u alle de binnenheid van hunnen spyt hebben overgebragt, zullen u tot den oorlog voeren. De Keizer van Rusland zal dien misschien beletten, en zal u op eene vaste wyze verklaren, dat hy denzelven niet wil, en dat hy tegen u zal zyn. Maar zoo het slechts door zyne tusschenkomst is, dat Europa de voortduring des vredes verschuldigd is, zal noch Europa, noch ik, u daarvan de verpligting hebben, en wy zullen u geenszins als vrienden kunnen beschouwen; geheel zal ik my bevryd achten, om u opteroepen tot het maken van schikkingen, welke de staat van Europa kan vorderen."

„ Wat zal er middelerwyl gebeuren? gy hebt 400,000 man gelligt; ik zal er 200,000 ligten. Het Rhynverbond, hetwelk zyne troepen had laten uit een gaan, zal dezelve hereenigen en volksligtingen doen. Duitschland, hetwelk na zoo vele vernielende oorlogen begon adem te halen, zal op nieuw deszelfs wonden zien openryten. Ik zal de vestingen van Silesie, in plaats van die provintie en de Pruisische staten, zoo als myn vast voornemen was, te ontruimen, op nieuw versterken. Geheel Europa zal op de been, de legers in elkanders tegenwoordigheid zyn, en het minste toeval, zal het begin der vyandelykheden daarstellen."

„ Gy zegt, dat gy een leger hebt van 400,000 man, het geen aanmerkelyker is, dan in eenigen tyd van uwe Monarchie. Gy wilt herzelve verdubbelen; zoo men uw voorbeeld wilde volgen, zoude men welhaast tot de vrouwen toe moeten wapenen. In eenen dergelyken staat van zaken, wanneer alle de springveren zoo gespannen zyn, zal de oorlog wenschelyk wezen, om eene ontknoping te wege te brengen. Zoo is het, dat in de natuurlyke wereld, de staat van lyden, waarin de natuur zich, by het aanaderen eenes onweers hui, bevindt, doet wenschen, dat de donder uitbarst, om de opgetrokken pezen te ontspannen, en aan hemel en aarde eene zachte kalmte terug te geven: een levendig maar kort kwaad, is beter dan een lang dyden."

„ Ondertusschen verdwynt alle hoop op eene vrede te bekomen; [illegible] bleven zonder vrucht. De Engelschen glimlachten by de gedachte van de tweedragt op het vaste land te zien herleven, en het is aan haar, dat zy hunne belangen toebetrouwen."

„ Zie daar de plagen, welke gy hebt voortgebragt, en zoo ik geloof, zonder den wil en toe te hebben. Doch indien uwe voornemens zoo vredelievend zyn als gy voorgeeft, moet gy zulks doen blyken; gy moet de maatregelen herroepen, welke eene zoo gevaarlyke gisting hebben gaande gemaakt; men moet aan deze onwillekeurigelyke opgewekte beweging, eene tegenovergestelde beweging tegenstellen, en, wanneer van Petersburg tot aan Napels er niets gesproken werd, dan van den oorlog, die Oostenryk ging voeren, dat alle uwe kouplieden denzelven als onvermydelyk aankondigen, moet gansch Europa, zeg ik, overtuigd zyn, dat gy den vrede wilt; alle monden moeten uwe vredelievende gezindheden, bewaarheid zoo door uwe daden als door uwe gesprekken, vermelden. Van myne zyde, zal ik u alle zekerheid geven, welke gy kunt verlangen."

Onder dergelyke tedekavelingen, die mondeling en schriftelyk tusschen de beide Ministers gevoerd werden, verliep den tyd. Oostenryk bleef volharden by de beweringen, dat het met de wapening zyner onderdanen niets anders bedoelde, dan zyne militaire magt op den nieuwen, alom in Europa ingevoerden, voet van conscriptie, te organiseren, en dat het niets vyandelyks tegen den Keizer van Frankryk of het Rhynverbond in den zin had; terwyl Frankryk bleef verzekeren, dat juist die organisatie den oorlog zoude na zich slepen.

Intusschen werd de zamenkomst van den Franschen en Russischen Keizer te Erfurt aangekondigd. By die gelegenheid, zond de Keizer van Oostenryk den volgenden brief aan Keizer Napoleon. (te vinden onder No. M. in het Byvoegsel der Kon. Court van den 9 dezes).

„ FRANZ [illegible] von Herrum. 1808."

„ Mynheer, myn broeder! Myn gezant te Parys verwittigt my, dat [illegible] Keizer *Alexander* zich naar Erfurt begeeft, en neem met yver de gelegenheid waar, welke Uwe Maj. tot myne grenzen doet naderen, om aan Hoogstdezelve de betuigingen van vriendschap en hooge achting, die ik Haar toedraag, te vernieuwen, en ik zend mynen luitenant generaal, de baron *van Vincent*, om aan Uwe Majesteit de verzekering van deze onveranderlijke gevoelens overtebrengen. Ik vlei my, dat Uwe Maj. niet opgehouden heeft hier van overtuigd te zyn, en dat, zoo valsche uitleggingen, welke men verspreid heeft over binnenlandsche organieke instellingen, die ik in myne heerschappy daargesteld heb, Haar een oogenblik in twyfel hebben gebragt over de voortduring myner gevoelens, de verklaringen, die de graaf *van Metternich* aan Hoogstdezelfs minister dezerwegens heeft overhandigd, denzelven geheel zullen hebben doen verdwynen. De baron *van Vincent* is in staat, om aan U. M. deze byzonderheden te bevestigen en er de opheldering, welke Zy zoude kunnen verlangen, bytevoegen. Ik bid Haar, hem dezelfde welwillendheid te willen betoonen, met welke zy hem te Parys en Warschauw wel heeft willen ontvangen. De nieuwe bewyzen, die zy er hem van geven zal, zullen my een onbedrieglyke waarborg zyn van de volmaakte beantwoording aan deze gevoelens, en zullen het zegel drukken op dit geheel vertrouwen, hetwelk niets zal overlaten ter wederzydsche voldoening te wenschen."

Daar de ondergeteekenden, correspondenten van de BATAAFSCHE BRAND-WAARBORG-MAATSCHAPPY tot hun leedwezen ondervinden, dat gezegde *Maatschappy* — die in alle de Departementen van dit Ryk, inzonderheid in het [illegible] om te mogen verwachten, zoo achten de ondergeteekenden de deelneming in gemelde *Maatschappy* op het nadrukkelykst aanbevolen, om de intrigting dezer *Maatschappy* van naby te onderzoeken, zal bevinden, dat dezelve zeer veel boven alle andere misschien naauwelyks een derde gedeelte der gewoonlyke aanwinsten, aan geenerlei twyfel onderhevig. De genen, welke van Brand, aan gemelde *Brand-Maatschappy* verlangen, kunnen zich heden nader onderrigting omtrent de aanleg en inrigting van deze zoo heilzame *Brand-Maatschappy* verlangen, adresseren ten huize van de ondergeteekenden, te [illegible] de Noorder-haven te *Groningen*, Letter D. No. 47 en 96.

J. F. ORSTEN. A. E. ABBRING.

Onderstaande advertentie, die door het overlyden van zyne Moeder, de Wedw. C. VERKADE alhier, by deszelfs [illegible] reeds gerenommeerd LOGEMENT, *HET WAPEN VAN ZYNE MOEDER*, de Wedw. C. VERKADE alhier, by deszelfs, zal blyven exerceeren, recommandeert zich derhalven aan alle voorige Begunstigers en het geheele Publiek, een ieder kan zich van zyne prompte bediening en goede [illegible] voor PAARDEN en RYDTUIGEN verzekert houden.

A PRINCEDAM den 9 van Bloeimaand 1808.

E. K. GROENEVELD en COMP. te *Winschoten*, continueeren in het koopen en verkoopen van allerhande soort van [illegible] en daar alle PROVINTIALE OBLIGATIEN en NATIONALE COUPONS, in een GROOTBOEK moeten worden ingeschreven, zoo recommandeeren dezelve zich tot het opzenden, en de besorging dier inschryving in gemelde *Grootboek*, het ontvangen der interest, en het in order brengen dat daar toe vereischt wordende declaratiën.

De Boekverkoopers W. ZUIDEMA, R. J. SCHIERBEEK, W. WOUTERS en J. QOMKENS, te *Groningen*, doen aankoop Eigenaars gewaarden zynde van de overige Exemplaren van het voortreffelyk Werk: DE *VOORZIENIGHEID, illustre School te Kareh-Ruhe, en honorair Lid van het Genootschap der Natuurkundigen te Berlyn*, in drie *Stukken*, bieden dit uitmuntend Werk aan de Heerkomenden aan voor f 2 - 8 - : in plaats van f 3 - 10 - : NB. Het getal der Exemplaren is te gering, om er van in Commissie te zenden; derhalven moeten dus door de *Boekhandelaren* voor Teekening ingeboden worden.

Ook zyn by bovengenoemde Boekverkoopers eenige Exemplaren voorhanden van de *BEKNOPTE NATUURLYKE HISTORIE DIEREN, door J. D. PASTEUR, in Drie Deelen, omtrent 1200 bladzyden groot, met verrassende Beeldingen.* Dit fraaije en, mag men zeggen, het beste Werk, dat *Natuurlyke Historie* het licht ziet, is by hen te bekomen, in 3 nette Cartonnen Banden, voor f 6 - 12 - : in plaats van f 9 - 12 - :

Met consent des REGTS, gedenkt de Wedman A. R. DYKSTRA in qlté, publiek by Stryk- en Opbornsgelden te Veendam, aan de Heeren APPELHOF, Kaande en gelegen op het Westeinde van *Winschoten*, zeer geschikt tot een Herberg of andere affaires, worden door de Koopschatpenningen ook voort by het aanvaarden der Koop, den 19 van Bloeimaand 1809, ten huize van Verkoop.

Om hetzelve direct na de Verkoop te aanvaarden, terwyl de zullen morgen worden voldaan. Iemands gading zynde, komt op *Vryday* den 19 van Bloeimaand 1809, ten huize van de Kasselein S. BERGHUIS te *Winschoten*, en koope op Condition, te horen en te zien ten dage van Verkoop.

Ondervalsche zuivere VAN DER VEENS ELIXER, gepermitteerd, om te mogen debiteren door het geheele Koningryk, te bekomen by C. H. SPEKMAN, Koopman in Kruidery, Om [illegible] voor *Winschoten*.

„ Wilt de verzekering aannemen van de onveranderlyke gehechtheid, en den hoogen eerbied, waarmede ik ben,"

„ Mynheer, myn broeder!"

„ Van Uwe Keizerlyke en Koninklyke Majesteit,"

„ *De goede broeder en vriend*,

(*geteekend*,) FRANS."

Keizer Napoleon beantwoordde dezen brief in de volgende bewoordingen (zie no. 13. in het Byv. der Kon. Court. van den 3 dezer).

„ ERFURT den 14 van Wynmaand 1808."

„ Mynheer, myn broeder! Ik bedank Uwe K. K. M. over den brief, welken zy my wel heeft willen schryven, en dien de baron *van Vincent* my heeft ter hand gesteld. Ik heb nooit over de opregte gevoelens van Uwe Maj. getwyfeld; doch ik heb niettemin een oogenblik gevreesd, de vyandelykheden tusschen ons te zien vernieuwen."

„ Te Weenen bestaat eene party, die vrees voorwendt, om uw kabinet in gewelddadige maatregelen te storten, die de oorsprong van nog grooter onheilen zouden zyn, dan die dezelve zyn voorafgegaan. Ik ben meester geweest, de monarchie van Uwe Maj. te ontleden, of immers, die minder magtig te laten. Ik heb zulks niet gewild. Wat zy is, is zy, volgens myne wilsbegeerte. Het is het duidelykst bewys, dat onze rekeningen vereffend zyn, en dat ik niets van haar begeer. Ik ben steeds gereed, de algeheelheid harer monarchie te waarborgen. Ik zal niets tegen de voornaamste belangen zyner staten doen. Maar Uwe Maj. moet niet wederom in geschil brengen het geen wystien Jarep oorlogens uitgemaakt hebben. Zy moet elke afkondiging of stap, welke den oorlog uitlokt, verbieden. De jongste opstand in masse zou den oorlog hebben te weeg gebragt, indien ik had kunnen vreezen, dat de ligting en die toebereidselen met Rusland gecombineerd waren. Ik heb de legerkampen van het bondgenootschap bedankt. Honderd duizend man myner troepen begeven zich naar Boulogne, om myne ontwerpen tegen Engeland te vernieuwen. Uwe Maj. onthoude zich van alle wapenlog, welke mij ongerustheid kan baren, en eene afwending ten voordeele van Engeland maken. Ik heb moeten denken, toen ik het geluk gehad heb Uwe Maj. te zien, en toen ik het verdrag van Presburg teekende, dat onze zaken voor altyd geëindigd waren, en dat ik, zonder verontrust noch afgeleid te worden, my op den oorlog ter zee kon toeleggen. Dat Uwe Maj. de genen wantrouwe, die, haar van de gevaren harer monarchie sprekende, aldus haar geluk, dat harer familie en harer volken, storen. Dezulken alleen zyn gevaarlyk; dezulken alleen roepen de gevaren in, welke zy vreezen. Met een opregt, vrymoedig en eenvoudig gedrag, zal Uwe Maj. hare volken gelukkig maken, zal zy zelve het geluk genieten, waarvan zy, na zoo vele onlusten, de behoefte zal gevoelen, en zal zeker zyn, van in my den man te vinden, bestist, om nooit iets tegen hare voornaamste belangen te ondernemen. Dat deze stappen vertrouwen bewyzen, zy zullen het inboezemen. De beste staatkunde ihans, is de eenvoudigheid en de waarheid. Dat zy my hare ongerustheden toebetrouwe, wanneer men slagen mogt met haar die te verschaffen: ik zal ze verstrooijen. Uwe Maj. vergoove my, een laatste woord: zy geve gehoor aan hare meening, aan haar gevoelen: dit is wat ten boven die harer raden verheven."

„ Ik verzoek Uwe Maj. myn schryven in een' goeden zin te lezen, en daar in niets te zien, wat niet tot het welzyn en de rust van Europa en van Uwe Maj. strekt."

Ik heb de legerkampen van het bondgenootschap bedankt! zeide de Keizer in dezen brief. Dat dit inderdaad, twee dagen vroeger, gebeurd was, en in eenen toon geschiedde, die niets minder dan oorlogzuchtige oogmerken aanduidde, blykt uit den volgenden brief, door Z. Maj. Keizer Napoleon aan de Koningen van Beijeren, Saxen, Westfalen en Wurtemberg, als mede aan den opperhertog van Baden en aan den vorst-primaat gezonden. (Zie onder no. 12, het Byv. der Kon. Court. van den 3 dezer).

„ Mynheer, myn broeder! De door het hof van Weenen gegeven verzekeringen, dat de militie afgedankt was en niet weder byeengebragt zou worden, dat geenerlei wapening verder ongerustheid voor de grenzen des bondgenootschaps zou baren, de nevensgaande brief, welken ik van den Keizer van Oostenryk ontvang; de herhaalde verzekeringen, my door den baron *van Vincent* gedaan, en, wat dit alles overtreft, het begin der uitvoering, die reeds op dit oogenblik in Oostenryk heeft plaats gegrepen, van de verschillende gedane beloften, nopen my, aan Uwe Maj. te schryven, dat ik geloof, dat de rust der staten van het bondgenootschap op geenerlei wyze bedreigd wordt, en dat Uwe Maj. meester is, hare legerkampen optebreken, en hare troepen in denzelver kwartieren terug te brengen, op de wyze, gelyk zy, dit gewoon is te doen. Ik denk, dat het geschikt is, dat haar minister te Weenen tot voorschrift ontvange, deze taal te voeren; dat de legerkampen bedankt zullen worden; doch dat de troepen van het bondgenootschap en van dezelfs beschermer wederom in vyandelyken toestand zullen gebragt worden, zoo dikwerf Oostenryk buitengemeene en ongewoone wapeningen zou doen; dat wy, eindelyk, rust en veiligheid begeeren."

„ Hierop, enz."

(*geteekend*) „ NAPOLEON."

„ ERFURT, den 14 van Wynmaand 1808."

Wie kon by den roemmaligen staat van zaken de uitbarsting van eenen oorlog, tusschen Frankryk en Oostenryk, verwacht hebben? Dan, er school een adder onder het gras. De samenkomst te Erfurt had, by het kabinet van Oostenryk, argwaan en misnoegen verwekt. Uit het mondgesprek, op den 2 van Lentemaand 1809 tusschen de beide ministers gehouden, (te vinden in het By voegsel der Koninklyke Courant van den 3 dezer) schynt men te moeten afleiden, dat de Keizer van Oostenryk gewenscht hebbe, om, of in eigen persoon, of in den persoon van zynen minister den graaf *van Metternich*, by die conferentie tegenwoordig te zyn, maar dat dit door den Keizer van Frankryk geweigerd zy. Wat er vervolgens tusschen de beide hoven dienomtrent is voorgevallen, kunnen wy, by gebreke van verdere authentieke bylagen, niet zeggen. Middelwyl bewoog Napoleon plotseling zyne troepen terug, en liet de vorsten van het Rhynverbond waarschouwen, hunne contingenten gereed te houden; de Keizer van Oostenryk bragt zyne troepen en landweer, op den voet van oorlog, en liet zulks, op den 9 van Lentemaand 1809, door den graaf *van Metternich*, aan den graaf *van Champagny* bekend maken. De laatste besloot met het gehoudene mondgesprek met de volgende aanmerking: „ men zal de gevolgen zien van negen maanden toebereidselen. Meent gy, ter goede trouw, dat zy bevreesd kunnen maken, en op iemand invloed verwekken? Daarenboven, herhaal ik het u, de Keizer, die niets van u vordert, dan hem de gerustheid des vredes te laten genieten, wil den oorlog niet; zoo gy er hem toe noodzaakt, zal hy dien voeren. Hy heeft er u niet het geringste voorwendsel toe gegeven. Ik zal hem verslag doen van de mededeeling, die gy my komt te doen; maar zoo de oorlog plaats heeft, dan is het, wyl gy dien hebt gewild. (Zie meergemelde verslag, onder No. 14.)"

Wat vervolgens gebeurde, is bekend. Na oorlogsliederen en andere blaauw-boekjes te hebben gesparpeerd, vaardigde de Keizer van Oostenryk een oorlogs-manifest uit, (het welk echter tot dus verre hier niet bekend is geworden); de aartshertog Karel gaf dagtop, (gelyk in onze Ommel. Court. van den 14 van Grasmaand vermeld is) den 9 van Grasmaand ll., aan den Fransschen bevelhebber in Beyeren kennis, dat hy order had om met zyne troepen voorwaards te rukken, en vyandlyk te behandelen, die hem tegenstand mogten bieden. En zie daar de uitbarsting van den oorlog, die waarschynlyk den geheelen ondergang van het huis van Oostenryk zal ten gevolge hebben!

LODEWYK NAPOLEON, door de gratie Gods en de constitutie des Koningryks, Koning van Holland, Connétable van Frankryk.

Het wetgevend ligchaam goedgekeurd hebbende de voordragt, ten dien einde gedaan;

Hebben Wy besloten en besluiten:

Art. 1. Dat zullen worden vastgesteld, gelyk vastgesteld worden by deze, de navolgende bepalingen, betreffende de voortduring der belasting, ten behoeve van den landbouw:

Art. 1. Door alle houders van runderen, paarden en schapen, binnen dit Koningryk, zal gedurende de jaren 1809, 1810 en 1811, telken jare, ten kantore der ontvangers of gaarders, onder welke zy behooren, ten behoeve van den landbouw worden opgebragt, voor elk runderbeest boven de twee jaren oud, en voor ieder paard boven de drie jaren oud, gelyk mede voor elk achttal schapen, twee stuivers, en voor elk rund beneden twee, en elk paard beneden drie jaren oud, een stuivet.

2. Kalveren, geene drie maanden, en veulens, nog geen jaar oud, gelyk ook lammeren, tot twee maanden oud, zyn van deze belasting uitgezonderd.

3. De beschryving voor deze belasting zal geschieden te gelyk, en op dezelfde wyze, als de beschryvingen voor den impost op de rundbeesten en op de paarden; zullende de schapen voor deze belasting, te gelyk met de runderen, beschreven worden.

4. De bovengemelde belasting op runderen en schapen zal moeten betaald worden vóór het einde van Herfstmaand, en die op de paarden, vóór het einde van Wintermaand, in elk der bovengemelde jaren.

5. Omtrent alsdan die nalatig zyn de belasting op den hier voorengemelden tyd optebrengen, zal, op gelyke wyze gehandeld worden, als omtrent de nalatigen by de ordonnantie, wegens den impost op de runderbeesten en paarden, is bepaald.

6. De opbrengst van deze belasting zal steeds eenigtyk bestaand zyn ten behoeve en gebruike van den landbouw, over het geheele Koningryk, overeenkomstig zoodanige bepalingen, als door Ons hieromtrent zullen worden gearresteerd.

7. Onze ministers van financien, van binnenlandsche zaken, en van justitie en politie, zyn belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, hetwelk zal worden gepubliceerd, en in het bulletin der wetten geïnsereerd.

Gegeven, in ons Koninklyk kasteel het Loo, den 14den van Grasmaand van het jaar 1809, en van Onze regering het vierde.

LODEWYK.

LODEWYK NAPOLEON, door de gratie Gods en de constitutie des Koningryks, Koning van Holland, Connétable van Frankryk.

Wy hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Ten einde de visscherij in ons Koningryk zoo veel mogelyk te verbeteren, zullen Wy eene premie van f 10,000 uit, voor den landbouwer, welke het gelukken zal alhier in ons Koningryk zoodanig vet te telen, dat in hoedanigheid en fynheid, aan dat in Frankryk geteeld wordt, gelyk is, mits daarvan behoorlyk en voldoende blyke.

2. Boven en behalven voorschrevene premie, zullen aan zoodanigen landbouwer andere en meerdere voordeelen worden toegekend, ingevolge de voordragten, welke Ons dienaangaande, door Onzen minister van binnenlandsche zaken, zullen worden voorgesteld.

3. Onze minister van binnenlandsche zaken is belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit.

Gegeven, te Bergen op Zoom, den 2den van Bloeimaand van het jaar 1809, en van onze regering het vierde.

LODEWYK.

LODEWYK NAPOLEON, door de gratie Gods en de constitutie des Koningryks, Koning van Holland, Connétable van Frankryk.

Het wetgevend ligchaam goedgekeurd hebbende de voordragt, ten dien einde gedaan,

Hebben wy besloten en besluiten:

Art. 1. Dat zullen worden vastgesteld, gelyk vastgesteld worden by deze, de navolgende bepalingen, betreffende de zoo als mede de middelen, welke ingevolge de wet van den 20sten van Lentemaand 1808, moeten worden opgebragt, gedurende, en voor het loopend jaar, in plaats van by quotisatie, te vinden by wyze van verhooging op sommige middelen.

Art. 1. De somme van drie millioenen guldens, welke over den jare 1809, ingevolge het 11de art. der wet van den 20sten van Lentemaand 1808, houdende bepalingen eener geldleening van dertig millioenen guldens, moet worden opgebragt, zal, in plaats van by wyze van quotisatie, door eene verhooging van eenige middelen en slagten bygebragt, in het algemeen stelsel van belastingen begrepen, worden gevonden.

2. Dienvolgens zal van de onderscheidene middelen de impost over het loopend jaar, op de volgende wyze worden verhoogd:

Met den tiende gedeelte van den impost worden verhoogd.

De verponding;
Het dienstboden-geld;
Het paarden- plaizier- en land passagie-geld;
De runderbeesten;
Het mobilair;
Het haardsteden-geld;
Het gemaal, en
Het regt op de successien, waaronder mede behoort de belasting op de buitenlandsche fondsen, by art. 2 der wet van den 20sten van Wintermaand 1806, vastgesteld.

Met een achtste van den impost worden verhoogd.

Het waaggeld;
De tandemaat;
Het geslagt;
De wyn;

ZIET HIER!

De Ondergeteekende maakt het zyn, Heeft gehuurd, het HUIS, bevoorens bewoond door zich waarin van 1 oud met goed Succes HERBERG gehouden, en Dezelve recommandeert zich in het Szullen van Paarden en veel mooglyk aan een ieder genoegen te geven.

PATERSWOLDE den 8 van Bloeimaand 1809.

Dewyl ongetwyfeld wegens het arresteren van een GROOT dens van dit Ryk verlangen zullen, om hunne Effecten mede het ontvangen der Jaarlykse Renten, op de minst kostb zeekende zich by elk en een iegelyk, tot het bezorgen derzelve by de Commissie van Administratie te *Amsterdam* niet op *Naam*, fcaten met de Coupons te bezorgen, waarom de Ondergeteekende behoorlyke bewyzen zal afgeven. Ook worden door den Ondergeteekende alle soorten van Effecten en Coupons, tegens de hoogste prysen, aangekocht. Dezelve continueert in het kopen en verkopen van Juweelen en fyne Paerle dig verkiezen mogt, om Juweelen naar de nieuwste smaak gezet rekenden worden waargenomen. Eindelyk continueert de Ondergeschr. cien. A. L. ISRAEL.

BOOT-BOEK der PUBLIEKE SCHULD, vele der geïnteresseerden in het te doene registreeren in 't gemelde Groot Boek, als kostbaarste wyze te bekomen — zoo recommandeert de ondergezelve; als mede, indien men verkiezen mogt, zyne Effecten, *Naam*, maar in *Blanco* te laten inschryven, daarvoor de Certeekende behoorlyke bewyzen zal afgeven. Ook worden door ons, tegens de hoogste prysen, aangekocht. Dezelve continuaen in het kopen en verkoopen van Juweelen en fyne Paerlen; als mede in het tazeren van dezelve, voor welke tazmede het ontvangen der Jaarlykse Renten, op de minst kostb zeekende zich by elk en een iegelyk, tot het bezorgen derzelve by de Commissie van Administratie te *Amsterdam* niet op *Naam*, fcaten met de Coupons te bezorgen, waarom de Ondergeteekende den Ondergeteekende alle soorten van Effecten en Coupons, eert in het koopen en verkoopen van Juweelen en fyne Paerlen; tie hy een jaar en zes weken instaat. En ingevalle iemand verof verzet te hebben, kan zulks mede door den Ondergeteekend geteekende met het verwisselen van Goude en Zilvere Specien. in de Gulden-stukken, boven de Apotheek van de Hr. BRANTZEN, Lett. L. No. 24, koopen en verkopen van allerhande soort van BINNEN- en BUITENLANDSCHE EFFECTEN, NATIONALE SCHULDBRIEVEN, COUPONS en BEKEPISSEN, en belast de allerhoogste Court.

JOACH HAIMANS te *Winschoot*, continueert in het

De brandewyn, en
De buitenlandsche producten.

Met een wyfde van den impost wordt verhoogd:

De jenever.

Het klein-zegel op de acten en patenten wordt insgelyks verhoogd, omtrent welke verhooging meer byzonder wordt bepaald:

a. Dat tot alle acten, munimenten en inſtrumenten, productien, mitsgaders de kopyen van dien, welke, zulgens de zegel-ordonnantie van den 28ſten van Slagtmaand 1805, een zegel beneden de zes ſtuivers vereiſchen, na den laatſten dag van Lentemaand dezes jaars, en gedurende den verderen loop van hetzelve, boven het vereiſcht zegel, zal moeten gebruikt worden een ſuppletoir zegel van een halven ſtuiver; terwyl tot die acten, munimenten, inſtrumenten, geſchriften, requesten en productien, mitsgaders de kopyen van dien, welke een zegel van zes ſtuivers tot tien ſtuivers ingeſloten vorderen, boven het vereiſcht zegel zal moeten gebruikt worden, een ſuppletoir zegel van één ſtuiver, en dat voorts, ten aanzien van alle verdere zegels, de tiende verhooging zal moeten worden voldaan, door het gebruik van één, of combinatie van twee of meerdere zegels, gezamenlyk het volle beloop der belasting op het klein-zegel, met de tiende verhooging van dien, bedragende, op de wyze als by art. 88 der wet op het klein-zegel, van den 28ſten van Slagtmaand 1805 is voorgeſchreven, ofte wel het bedragen der verhooging, zoodanig als dezelve hiervoren is omſchreven, worden gevonden door eenvoegdoeing van den prys der primitive zegels, in de proportie hiervoren bepaald, alles op zulk eene wyze als nader door den Koning zal worden geregeld.

b. Dat zoodanige perſonen, aan welke reeds in den loop van dit jaar patenten zyn afgegeven, zullen verpligt zyn, binnen den tyd van drie maanden na het arreſteren deſer wet, aan het gemeente-beſtuur of commiſſarisſen, met uitgifte der patenten belast, ter plaatſe alwaar hunne patenten zyn uitgegeven, de tiende verhooging te voldoen; zullende de nalatigen vervallen, in de penaliteiten by de wet op de patenten van den 2den van Wintermaand 1805, tegen het niet of niet behoorlyk geparenteerd zyn, bepaald.

c. Dat de gemeente beſturen zullen moeten zorgen, dat aan de bovengemelde bepalingen *sub b* ſtiptelyk worde voldaan; gelyk mede, dat, met opzigt tot de nog niet uitgegeven patenten, de tiende verhooging, by de uitgifte dadelyk worde ingevorderd, op de wyze, die naderaan hen zal worden opgegeven.

4. De verhooging zal, met opzigt tot alle de in het 2de artikel gemelde onbeſchrevene middelen, een aanvang nemen, veertien dagen na dato der publicatie deſes.

5. Ten aanzien der verponding, welke, ingevolge de wet van den 13den van Sprokkelmaand dezes jaars, by anticipatie zal worden geheven, zal deze verhooging over en met de penningen, uit dien hoofde verſchuldigd, en onder voordaan.

6. Ten aanzien der belasting op het regt van ſucceſſie, zal de verhooging worden berekend van de ſaldo's der nalatenſchappen, van alle zulke perſonen, welke na den laatſten ſlag van middernacht, invallende tuſſchen den 31ſten van Lentemaand en den 18den van Grasmaand dezes jaars, zullen komen te overlyden, zonder nogtans te worden geheven, over de tiende verhooging, by het 2de artikel der wet van den 20ſten van Wintermaand 1806 vaſtgeſteld, als welke laatstgemelde tiende verhooging zal blyven in haar geheel.

7. Het zegel op de quitantien van betaalden impost, wegens zoodanige middelen, welke hier boven by het 2de artikel zyn opgeteld, zal zich regelen naar het bedragen van den impost, met de verhooging by deze op dezelve geſteld.

8. De verhooging zal zich niet uitſtrekken tot de additionele ſtuivers te ponde, welke wegens gezegde middelen, of ſommige derzelve, ten behoeve der ſtedelyke of plaatſelyke kaſſen worden ingevorderd.

9. De remiſſien, by de wet van den 28ſten van Grasmaand 1805, ten behoeve van armen, godshuizen, andere pieuſe geſtichten of inrigtingen, gelyk mede die voor fabrieken en andere daarby genoemde perſonen of zaken, zullen zich uitſtrekken tot deze geheele verhooging, welke mitdien aan hen ten volle wordt kwytgeſcholden, of zal worden teruggegeven.

10. Insgelyks zal het beloop der teruggave, by artikel 12 en 22 der laatgemelde wet, aan de diakenen of armbezorgers, mitsgaders ten behoeve van gealimenteerde en pieuſe geſtichten toegeſtaan, wegens zoodanige onbeſchrevene middelen, als onder de verhooging begrepen zyn, met het bedragen deſer verhooging worden vermeerderd, en op denzelfden voet als de teruggave ten principale worden voldaan.

11. De aanbetaling der verhooging wegens de meerdere verimpoſte ſpecien van alle aanwezige voorraad en voorhanden zynde wynen, brandewynen, jenever, gedisteleerde waaren, rum, arak en likeuren, mitsgaders ſteenkolen, gal-doot de verſcheide kapperlingen by de kooplieden en andere in voornoemde ſpecien neringdoende lieden worden gezekerd.

II. Onze ministers van finantien en van juſtitie en politie zyn belast met de uitvoering van het tegenwoordig beſluit, het welk zal worden gepubliceerd en in het bulletin der wetten geinſereerd.

Gegeven te Tilburg, den 12den van Grasmaand van het jaar 1809, en van Onze regering het vierde.

LODEWYK.

PUBLIEKE FONDSEN.

PRYZEN DER GRANEN enz., op de Koorn-Beurs te Gröningen, van den 12 van Bloeimaand.

Ommel. Tarwe	,130, 124 ℔ à 6 gl.	,10 ,15 ſt.	
Oldamſt. idem	,118, 120 ℔ à 6 gl.	, 3, 6 ſt.	
Drentſche Rogge	,118, 120 ℔ à 4 gl.	,17, 19 ſt. à 5 gl.	
Ommeland. idem	,115, 118 ℔ à 4 gl.	,12, 15 ſt.	
Oldamſt. W. Garſt	,100, 104 ℔ à 4 gl.	, 3, 9 ſt.	
Ommel. idem	, 98, 100 ℔ à 3 gl.	,14, 18 ſt. à 4 gl.	
Dikke en Fr. Haver	, 82, 85 ℔ à 3 gl.	, 3, 6 ſt	

In de Zetting van het Roggen-Brood en Boekweiten-Meel te Gröningen, van den 15 dezer, is geene verandering.

GEMENGDE BERIGTEN.

VOOR HET RYK.

ADVERTENTIE.

*** De LAND-DROST in het DEPARTEMENT GRONINGEN, brengt by dezen ter kennis van de daarby belanghebbende, ten gevolge van eene Miſsive van Zyne Excellentie den Heere MINISTER van FINANCIEN, van den 8 van Bloeimaand 1809, dat de Boeren Knechts en Meiden, voor zoo verre dezelven in dienſt van eigenlyk gezegde Boeren of Landlieden, en niet van tot hun vermaak of voordeel nevens andere middelen van beſtaan, ook Landbouw uitoefenende Heeren of groote Land-Eigenaren zyn, en alzoo werkelyk en alleen tot den Landbouw of het Boeren bedryf gebruikt worden, (met een uitzondering zoo als van zelven ſpreekt, van de afzonderlyk aan het Patent onderworpene Vreemde Arbeiders) niet aan het regt van Patent zullen behoren onderworpen te worden.

GRONINGEN den 11 van Bloeimaand 1809.

H. L. WICHERS.

VOOR HET RYK.

*** De LAND-DROST in het DEPARTEMENT GRONINGEN, informeert by dezen, alle de belanghebbenden in hetzelve Departement, dat de Declaratien, of andere Stukken, waarop eventueel betaling moet geſchieden, welke aan dit *LAND-DROST-AMBT* worden ingezonden, als mede de Duplicaten derzelven, moeten zyn geſchreven op GEHEELE VELLEN PAPIER, dat voorts in dezelve, de naam van de belanghebbenden, het tydvak, waarover de Declaratie loopt, en het montant derzelve met duidelyke SCHRYFLETTEREN moeten zyn uitgedrukt; en eindelyk dat de Declaratien, waarvan het Ryk debiteur is, op geen Zegel behoeven te worden geſchreven, als komende het Zegel ingevolge § 33 der Ordonnantie op het Klein-Zegel van den 28 van Slagtmaand 1805, ten laste van den Debiteur, moetende in de plaats van het Zegel, aan het Hoofd der Declaratie geſteld worden, de woorden VOOR HET RYK,

GRONINGEN den 12 van Bloeimaand 1809.

H. L. WICHERS.

*** De ondergeteekende maken, hier mede, aan het geëerde publiek bekend, dat zy als nog continueeren, met het geven van Repreſentatien, beſtaande in PHYSISCHE, MECHANISCHE, AKUSTISCHE, OPTISCHE en DRAMATISCHE PROEFNEMINGEN; voorts eene *kinder-comedie*; en eene natuurlyke *geesten-verſchyning*, vergezeld van blikſem en donder; een *optiſch ballet* of *dans der Muſen* enz. enz., zynde alles breedvoeriger in de aangeſlagene billetten geſpecificeerd. De *vertoonplaats* is in den SCHOUWBURG, in de Poelen-ſtraat. —— Het ſpel begint des avonds precies ten 7 uren. —— De pryzen der plaatzen zyn bekend. —— NB. *Alle avonden een byzonder ſpel.* —— Het *groote akuſtiſche kunſtſtuk*, het CONCERTO APE MENSE, dat geheel eenig in zyn ſoort is, is op de ſpeeldagen, in het CONCERTHUIS, in de Poelenſtraat alhier, ſlechts tot 6 uren 's avonds te zien; op de overige dagen, tot 9 uren.

S. STEPHANIE,
S. MULLER,
Directie.

GEBOORTE- EN STERF-BERIGTEN.

*** Heden middag om één uur, verloste myn vrouw E. E. HANEKAMP VAN HARINXMA THOE HEEGH, van een welgeſchapen ZOON.

GRONINGEN C. H. SPECKMAN.
d. 12 v. Bloeimaand 1809.

*** Na een langdurige zukkeling, overleed heden morgen, zeer onverwacht, onze waarde en geliefde moeder, en bejaarde moeder MARTJE VAN CALCAR, Wedw. WILLEM BOLTE. Zy bereikte den gezegenden ouderdom van byna 80 jaren. Het voorregt van haar byzyn zoo lange genoten te hebben, en het gegrond vertrouwen, dat hare verwisſeling zalig is, lenige onze ſmarte. Dienende deze ter kennisgevig aan vrienden en bekenden.

GRONINGEN HENDRIK BOLTE,
den 12 van Bloeimaand 1809. uit aller naam.

*** Heden trof ons de lang gevreesde dag, daar het den Alregeerder behaagde een einde te maken aan het leven en lyden van onze zeer geliefde Moeder en ſtede moeder, Vrouwe GEERTRUIDA FRANSISCA GUICHART, Wedw. wylen den Heere en Mr. J. F. ARRESCH.

Zy ſtierf in den ouderdom van byna 64 jaren, aan de gevolgen van eene kwaadhaartige borſtkanker. —— Zy had ons allen even lief, en was ons even dierbaar. ——

Treurende over haar gemis, geven wy lange dezen gewonen weg hier van kennis.

GRONINGEN F. J. ARRESCH,
d. 12 v. Bloeimaand 1809. ſpreekende uit naam van zyne Broeders en Zuſters.

VOOR HET LAND.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Ingevolge autoriſatie van *Zyne Excellentie den* MINISTER VAN OORLOG, zal de *Luitenant Collonel* en *ſingerende Directeur des derde Directie der Artillerie en Genie*; B. H. VAN SCHALLERN, in het openbaar, aan den meestbiedenden, ten voordeele van het Ryk, door den kang. COMMISSARIS-RAPPORTEUR in het District *Groningen*, hier te koopen: TWEE DEFECTE PRAMEN, liggende aan de Afgraving voor de gedetacheerde Werken te *Helpman*, buiten *Gröningen*, genummerd met 1 en 2. Zullende deze Verkoopinge geſchieden, op *Woensdag* den 17 van Bloeimaand 1809, des nademiddags te 3 uren, ten huize van den Kastelein H. VAN DEN BERG te *Helpman*, by wien, als mede by P. ROOS in den Gouden Roemer te *Groningen*, de voorwaarden der Verkooping te lezen zyn.

VOOR HET RYK.

Met authoriſatie van den Heere *LAND-DROST* in het DEPARTEMENT GRONINGEN, zullen *op Donderdag* den 18 van Bloeimaand naastkomende, des morgens om elf uren, in *'s Landshuis* binnen *Groningen*, door den Schryver en Uitmynder der Boedgoederen, publiek aan de meestbiedende worden verkocht: I. EEN PLAT MAHONIEHOUTEN KISTJE met Koper beſlagen, en met groen laken gevoerd, waarop een Familie Wapen in Koper gelmeden, waar onder ſtaat: *prodeſſe quam conſpici*, en daarin een Jagtgeweer met een dubbelde loop, Kruidhus, Koegiloot en verdere toeſtel, daarby behorende, alles zeer keurig gewerkt, en wel geconſerveerd. II. Een party ZWEEPEN, KARSATSEN, en eenig PAARDETUIG. Alles te *Rottumer-Oog* en op de *Kust* van het *Departement Groningen*, uit Zee aangeſpoeld en geborgen; kunnende die Goederen twee uren voor de Verkoopinge ter beſtemder plaats worden in oogenſchyn genomen.

Op *Woensdag* den 24 van Bloeimaand aanſtaande, zullen de MIDDELEN, tot HERSTELLING van de, zich aan de *Coldeborgſter-Zyl* bevindende DEFECTEN vereischt, als: *Hout, ten behoeve van twee nieuwe Zyldeuren en Vleugels, Steenen, Kalk, Cement, Yzer*, als mede *het* ARBEIDSLOON openlyk uitbeſteed worden. Het Beſtek en de Conditien daarvan kunnen, in de naastvoorgaande 8 dagen, ten huize van den *Dyk-rentmeester* MULLER, op de *Coldeborgſter-Zyl*, gelezen worden.

J. KROMMINGA, en
J. BOELSUMS, } *Zyrigters.*

Een extra groote ronde HEEREN BEHUIZINGE, gelangende van grande op akkers getimmerd, met STALLINGen KOETS HUIS er achter, ſtaande in het beste van de Stad; aan op prime November 1809, te kunnen worden aangevaard, en waar over het halve Koopſchat aan 2 Gulden; proCento, ſal mogen blyven (by proviſie de gadingmakende des verkiezende) kan behouden, uit de hand-re koop; adres by de Procureur E. LEININGA op Mühnekolk te *Groningen*, Letter Z. No. 250.

By de gepubliceerde Collecteur P. KNYPINGA, zyn toegekomen, in de thans trekkende zyde of laatſte Klaſſe der 19de KONINKLYKE HOLLANDSCHE LOTERY, te bekomen, half 60 gl., quart 30 gl., ſingle 15 gl., en een tiendeel 7 gl. 12 ſt.; als mede voor de vierde week in huurvoorſpel het heele Lot 28 gl., half 14 gl., quart 7 gl. 12 ſt., en een tiendeel 2 gl. 16 ſt.

De Kunſtenaar P. FRASA, bedankt door dezen het geëerd Publiek voor de gegevene volgetuigenis van zyn Kunſtbiner, en hoopt, dat men hetzelve niet met dat van een ander vergelyke, herwelk men voor 1 ſtuiver kan zien. — De ondergeteekende geloost ook mede overtuigd te zyn, dat men niets volkomen, van dien aard, voor zulk een prys zien kan. In hoe verre het myne volkomen is, daarover rede laat men de kenners van de kunſt te oordeelen. De vertoonplaats is in de Groote Tent, alwaar de *Eyskelf* voor geſchilderyen van alle ſoorten van HORLOGEN en UURWERKEN. Recommandeerende zich in een ieders gunſt, en belooft eene prompte en civiele bediening.

De Boekverkooper R. J. SCHIERBEEK te Groningen, zal uit het Hoogduitſch in het Nederduitſch vertaald, uitgeven: *Betrachtungen über die lehrreichen und troſtvollen wahrheiten des Chriſtenthums, bei der leiden Trennung vor den Tod.* Door R. EYLERT, *dem jüngeren, Prediger der reformirten Gemeine zu Hamm.* (Jezz zu *Potsdam*) En is het oorſpr. No. 2 en 3, als mede de *Naamregisters* der *Officieren*, reeds aan het GEMEENTE BESTUUR van GRONINGEN vertrond. — By denzelven zyn nog te bekomen: KAARTEN van SPANJE, met de BESCHRYVING. Als mede van OOSTENRYK en geheel DUITSCHLAND.

Te Groningen, by M. VAN HEYNINGEN BOSCH, in de Oude Ebbinge Straat.